

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

ZÁKLADNÍ ŠKOLY VALAŠSKÉ KLOBOUKY

Název vzdělávacího programu:

NEBUŽ SÁM, PŘIDEJ SE K NÁM

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

NEBUĎ SÁM, PŘIDEJ SE K NÁM

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Adresa školy: Školní 856, Valašské Klobouky, 766 01

Ředitel školy: Mgr. Karel Ptáček

Koordinátor ŠVP: Mgr. Karel Ptáček

Kontakty:

telefon: 577 320 672

web: www.zsvk.eu

e-mail: info@zsvk.eu

Identifikační údaje školy:

IČO: 70873186

Zřizovatel školy:

Město Valašské Klobouky

Masarykovo nám. 189, Valašské Klobouky, 766 01

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024

Projednán pedagogickou radou 24. 6. 2024 a školskou radou 30.8. 2024

.....
Mgr. Karel Ptáček

ředitel školy

razítko školy

Obsah dokumentu:

1.	Charakteristika zařízení	4
2.	Klíčové kompetence	4
3.	Cíle zájmového vzdělávání	6
4.	Obsah a zaměření zájmového vzdělávání	7
5.	Formy zájmového vzdělávání	8
6.	Materiální podmínky	9
7.	Ekonomické podmínky	9
8.	Personální podmínky	9
9.	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	9
10.	Podmínky přijímání, doba pobytu a uvolňování žáků	10
11.	Ukončování vzdělávání	10
12.	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	10
13.	Podmínky pro vzdělávání žaku se speciálními vzdělávacími potřebami	11
14.	Podmínky pro činnost žáků nadaných a mimořádně nadaných	12
15.	Délka zájmového vzdělávání	12
16.	Průběh a časový plán zájmového vzdělávání	12
17.	Doba provozu školní družiny	15

1. Charakteristika zařízení

Školní družina (dále jen ŠD) tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním vyučování, má svá specifika, která ji od vyučování odlišují. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, s možností přípravy na vyučování. Veškerá činnost, slouží jako prevence sociálně patologických jevů. Činnost ve všech oblastech je dobrovolná, děti mají možnost vlastního výběru, jak trávit volný čas. U volnočasových a jiných aktivit je důležitá snaha a činnost sama, ne výsledek.

2. Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu docházky do ŠD. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání. V rámci pedagogického procesu ve ŠD se prioritně zaměřujeme na rozvoj následujících klíčových kompetencí:

2.1 Kompetence k učení:

Žák:

- učí se s chutí, započatou práci se snaží dokončit
- vybírá a využívá vhodné způsoby k učení
- kriticky hodnotí své výkony
- klade si otázky a vyhledává na ně odpovědi
- všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje
- získané vědomosti dává do souvislostí
- nabyté zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a učení

2.2 Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- všímá si dění i problémů a tyto jsou mu motivací k řešení dalších problémů a situací - chápe problém, promýšlí a plánuje řešení problému

- ověřuje správné řešení problému
- rozliší správná a chybná řešení, spontánně vymyslí nová řešení
- je kreativní
- obhájí svá rozhodnutí a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- činnosti dokončuje

2.3 Komunikativní kompetence:

Žák:

- ovládá dobře řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky vyjadřuje vhodně formulovanými větami
- komunikuje bez ostychu
- zapojuje se do diskuze
- vyjadřuje své kladné pocity ve vztahu k sobě i ostatním - naslouchá druhým
- komunikuje kultivovaně

2.4 Sociální a interpersonální kompetence:

Žák:

- plánuje, organizuje, řídí a hodnotí
- odhaduje rizika svých nápadů - k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně nese odpovědnost a důsledky
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- podřizuje, prosazuje, přijímá kompromisy, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem jiných lidí
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

2.5 Občanské kompetence:

- uvědomuje si svá práva i práva jiných
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu
- dovede se bránit
- chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí
- respektuje a chrání tradice a kulturní dědictví
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

2.6 Kompetence pracovní:

Žák:

- používá bezpečně materiály, nástroje a pomůcky a vybavení při práci ve školní družině a jejích zájmových kroužcích
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti
- využívá získané zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- přistupuje k průběhu a výsledkům svých činností také z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých

3. Cíle zájmového vzdělávání

- a) Osvojovat postoje, které spočívají v úctě k vlastnímu zdraví a zdraví ostatních, vytvářet praktické dovednosti chránící zdraví. Harmonický rozvoj tělesných i rozumových schopností, vytváření životní pohody, radostného a klidného prostředí podporující zdravý způsob života.
- b) Rozvoj správného vztahu a chování k životnímu prostředí. Vnímání všemi smyslovými prožitky a vedení dětí k aktivnímu podílu na tvorbě a ochraně prostředí, ve kterém žijeme.
- c) Vytvářet dětem podmínky pro soužití ve společenství ostatních, vést je ke spolupráci i spoluodpovědnosti za své chování. Podporovat rozvoj dětské osobnosti s ohledem na potřeby, zájmy, nadání a rozumové schopnosti, rozvíjet zdravou sebedůvěru.

Obecný cíl – výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka, a to pomocí složek výchovy: rozumové, mravní, tělesné, estetické a pracovní.

Konkrétní cíle – prostřednictvím aktivit výchovy mimo vyučování vybavit každé dítě

žádoucími vědomostmi, dovednostmi a také postoji, což je práce dlouhodobá.

4. Obsah a zaměření zájmového vzdělávání

Zájmová činnost ve ŠD naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání a přímo navazuje a doplňuje konkrétní cíle naší školy. ŠD se zaměřuje především na odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Zároveň umožňuje přípravu na vyučování formou kvízů, vědomostních soutěží i přímého vypracování úkolů v daném čase.

Člověk a jeho svět

4.1 Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, městský úřad, orientace v prostoru a čase, odhadnout vzdálenost v čase), beseda o našem městě – historie. Dodržování lidových tradic a zvyků – Mikuláš, Vánoce (koledy, výzdoba, výroba přání, vánoční besídka), Velikonoce (výzdoba, výtvarné práce s jarní tematikou, kraslice), exkurze zajímavých míst mapujících život lidí a historii našeho regionu významné osobnosti našeho města. Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova.

4.2 Lidé kolem nás

Rodina a její členové, organizace a dělba práce v rodině, zdravé rodinné prostředí, prohloubení citového vztahu v rodině, vyprávění o rodinných tradicích (např. oslavy a svátky). Osvojení zásad vhodného společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimo slovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy, Zkušenosti dětí, práce s internetem a dalšími médii.

4.3 Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas - základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit.

4.4 Rozmanitosti přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, sběr přírodnin, ekologická výchova – ochrana přírody.

4.5 Člověk a jeho zdraví

Poznávání sama sebe, poučení a péče o zdraví a nemoci, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění, dodržování pitného režimu, pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu.

Umění a kultura

Vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu docházky do ŠD kulturu chování, stolování, oblékání, cestování. Osvojení estetiky- krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. Umění se vyjádřit verbálně – dramatická výchova, obohacení emocionálního života.

Použití nekonvenčních výtvarných technik, výstavy, nácvik kulturního pásma, dramaturgie různých situací, návštěvy kina, divadla.

5. Formy zájmového vzdělávání

- **příležitostná** výchovně vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost - jedná se o významnější akce celé ŠD, které nejsou zahrnuty do týdenní skladby činnosti
- **pravidelná** výchovně vzdělávací a zájmová činnost – týdenní skladba zaměstnání, zájmové kroužky při ŠD
- **průběžná** – nabídka spontánních činností – zahrnuje klidové činnosti po obědě, při pobytu venku po řízené činnosti, části koncových hodin ve ŠD
- **osvětová činnost** – shromažďujeme a poskytujeme dětem informace v oblasti prevence sociálně patologických jevů (drogy, delikvence, šikana, záškoláctví, rasismus a další)
- **individuální** – práce s talentovanými dětmi v zájmových útvarech
- **odpočinkové činnosti** – v klidových činnostech, ale i jako aktivní odpočinek (rekreační, hudební a tělovýchovné chvílky)

- **příprava na vyučování** – tematické vycházky, didaktické hry a další činnosti, které upevňují a rozšiřují získané vědomosti a poznatky

6. Materiální podmínky

ŠD je součástí základní školy. Školní družina má k dispozici maximálně 7 oddělení, z toho pět se nachází se v pavilonu D v 1. poschodí a ve dvou běžných třídách. Prostory jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, pomůckami, audiovizuální technikou, počítači, stolními hrami, knihami a časopisy, sportovním náčiním. Pro činnost v odpoledních hodinách využíváme také tělocvičnu, relaxační místnost, školní hřiště a zahradu, počítačové učebny, školní kuchyňku, hudebnu. Děti jsou vedeny k šetrnému zacházení s vybavením školní družiny. Výzdoba je účelná a zároveň vkusná a podílí se na ní žáci školní družiny. Výzdoba je často obměňována, poskytuje rodičům obraz o práci jejich dětí ve školní družině.

Pedagogičtí pracovníci sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné a sportovní činnosti.

7. Ekonomické podmínky

Platba za ŠD činí 50 Kč za měsíc, tj. 500 Kč za rok.

Částka je hrazena ve dvou splátkách: září – prosinec (200 Kč) a leden – červen (300 Kč).

Platba za první pololetí musí být uhrazena do konce září, platba za druhé pololetí do konce ledna.

Měsíční výše úplaty není závislá na počtu dní, ve kterých se žák v průběhu měsíce skutečně účastnil činnosti školní družiny.

Pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz družiny po dobu delší než 5 dnů, úplata se účastníkovi poměrně sníží.

8. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují plně kvalifikované vychovatelky.

Odborné znalosti si průběžně prohlubují v kursech, na různých seminářích a samostudiem.

9. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

ŠD spolupracuje s rodiči v rámci volnočasových aktivit (hudební soutěže, kulturní akce, sportovní aktivity a jiné činnosti), dále pak se školním klubem, Městem Valašské Klobouky, Kulturním a vzdělávacím střediskem, Policií ČR, ZUŠ, DDM, ~~Městským úřadem~~.

10. Podmínky přijímání, doba pobytu a uvolňování žáků

Školní družina je určena žákům 1. stupně. Oddělení ŠD se naplňují do počtu 30 žáků. O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Do školní družiny se přijímají děti na základě vyplněné přihlášky k zájmovému vzdělávání, jejíž součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze ŠD.

Doba pobytu žáka je dána časem, který rodiče uvedli na zápisním lístku.

Aktuální změna nebo nepřítomnost je doložena formou zprávy přes Edupage.

Činnostmi družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se v nich neúčastní plný počet zařazených žáků stanovený pro oddělení - např. dočasné umístění žáků z vyšších tříd pokud to vyžaduje organizace výuky (dělené vyučovací hodiny, přerušení výuky, apod.).

11. Ukončování vzdělávání

Odhlášení žáka z docházky do činností školní družiny oznámí rodiče písemnou formou vychovatelce ŠD. O případném vyloučení z docházky do ŠD rozhodně ředitel školy.

12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina je součástí základní školy, a proto je zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí zajišťováno v rámci školy. Školní řád stanoví obecně pravidla chování dětí a ostatní podmínky jsou zařazeny do vnitřního řádu školní družiny.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny:

- vhodná struktura režimu s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem a skladbou zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostor podle platných norem
- ochrana žáků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře

Psychosomatické podmínky:

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- věková přiměřenost a motivující hodnocení
- ochrana dětí před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast dětí na životě družiny
- včasná informovanost dětí a jejich rodičů o činnosti ŠD a jejím životě.

13. Podmínky pro vzdělávání žáku se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich podpůrného opatření při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná individuální pozornost.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami úzce spolupracuje vychovatelka ŠD se školou, především při stanovení vhodných forem podpory a forem práce. Vychovatelka je seznámena se závěry doporučení pro žáka vydaného školským poradenským zařízením. Poskytování podpůrných opatření vychovatelka ŠD ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. Pokud jsou daná opatření dostatečná, vychovatelé ŠD nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Specifické pedagogické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- začlenění do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře
- podpůrná opatření k začlenění do činností – speciální pomůcky, individuální péče
- činnosti respektující možnosti žáka – činnosti shodné na úrovni žáka

- specifické činnosti s cílem reedukační péče o žáka

14. Podmínky pro činnost žáků nadaných a mimořádně nadaných

Rozvoj nadaných a mimořádně nadaných žáků je zajištěn vytvářením podmínek k rozvíjení jejich nadání zabezpečením dostatku studijního materiálu, přístupu k internetu, individuální práci se žákem, vytvářením podnětného prostředí k rozvoji jejich tvořivosti.

Vychovatelky spolupracují s výchovnou poradkyní, především při stanovení vhodných forem podpory a forem práce, jsou seznámeny se závěry doporučení pro žáka vydaného školským poradenským zařízením. Poskytování podpůrných opatření vychovatelky ŠD ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocují. Pokud jsou daná opatření dostatečná, vychovatelé ŠD nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Žákům nadaným a mimořádně nadaným bude podle stupně a charakteru jejich podpůrného opatření při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná individuální pozornost a ŠD jim bude nabízet další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Vhodné zájmové aktivity:

- literární a dramatická tvořivost, výtvarná tvořivost,
- realizace pohybových aktivit,
- umožnění vedení ostatních dětí, umožnění realizovat řízení kolektivu

15. Délka zájmového vzdělávání

Školní vzdělávací plán ŠD je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky 1. stupně základní školy. Časový plán zahrnuje činnosti, ze kterých budeme vybírat podle aktuálního složení oddělení. Příležitostné akce realizujeme v rámci celé družiny během celého výchovně vzdělávacího cyklu.

16. Průběh a časový plán zájmového vzdělávání

Obsah práce ŠD a její časový obsah je rozdělen dle ročních období – jednotlivé bloky

odpovídají specifickým a významným událostem v daných obdobích.

Hlavní aktivity a tradiční akce školní družiny ZŠ Valašské Klobouky:

Podzim (září, říjen, listopad)

- slavnostní zahájení školního roku
- uvítání dětí ve školní družině
- seznámení dětí s vnitřním řádem ŠD, zápis do třídní knihy
- poučení dětí o dodržování pravidel bezpečnosti, při vycházkách a hraní
- malování na chodníku
- vycházka do přírody
- návštěva knihovny
- drakiáda
- Haloweenská párty
- základy první pomoci

Zima (prosinec, leden, únor)

- Mikulášská nadílka, pečení perníčků
- výroba dárků pro seniory
- výtvarná dílna
- posezení u vánočního stromku
- soutěžní hry na sněhu
- lidové tradice na Valašsku
- soutěž v bobování
- vycházka ke krmítku v lese
- soutěž o nejkrásnějšího sněhuláka
- návštěva knihovny
- karneval
- návštěva DDM

Jaro (březen, duben, květen)

- návštěva sauny
- návštěva knihovny
- Velikonoce na Valašsku – tradice

- přírodovědná hra v lese
- dopravní soutěž, aktivity na dopravním hřišti
- soutěž se zdravotní tematikou
- Den Země
- návštěva DDM
- poznávání chráněných rostlin
- sportovní soutěže

Léto (červen)

- Den dětí
- týden plných her
- návštěva knihovny
- výstava výtvarných prací
- celodenní výlet ŠD
- posezení u táboráku

Kromě hlavních akcí se v nabídce pro děti objevují i akce příležitostné. Vychovatelky mají dostatek prostoru k tvořivé práci, mohou ji volně přizpůsobovat v rámci oddělení konkrétním potřebám žáků a upravovat ji v souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností i s aktuálními zájmy.

17. Doba provozu školní družiny

6:00 – 7:35 hod.	ranní družina (odpočinková činnost dle zájmu)
11:25 – 13:30 hod.	hygiena, oběd, sebeobslužná činnost, odpočinková a zájmová činnost
13:30 – 14:30 hod.	rekreační činnost (vycházka, sportovní areál, tělocvična)
Po – Čt 14:30 – 16:00 hod.	zájmová činnost, volná činnost dle výběru dětí, příprava na vyučování formou didaktických her, kvízů, rébusů apod.
Pá -14:30 – 15:30 hod.	